

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Розвиток критичного мислення»
Освітньо-професійної програми «Практична психологія»
Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність: 053 «Психологія»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалавр)
Статус дисципліни	навчальна дисципліна вибіркового компонента із фахового переліку
Курс	4 (четвертий)
Семестр	7 (сьомий)
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	3 кредити /90 годин
Мова викладання	Українська
Що буде вивчатися (предмет вивчення)	Критичне мислення сьогодні – це запорука не лише ефективної та якісної роботи, але й необхідність для існування у сучасному складному та насиченому інформаційному просторі. Дана дисципліна через розгляд кейсів та вправ дозволяє розширити інформаційний кругозір про особливості критичного мислення та шляхом використання інструментів критичного та аналітичного мислення спонукає вчитися ефективно та неупереджено працювати з інформацією, покращувати свою діяльність.
Чому це цікаво/треба вивчати (мета)	Курс спрямований на формування у здобувачів освіти цілісної системи знань про закономірності та механізми критичного мислення сучасного фахівця, вдосконалення культури мислення шляхом засвоєння основних знань з логіки та вироблення навичок критичного мислення, як несуперечливого, доказового мислення, яке можна застосовувати в умовах професійних викликів.
Чого можна навчитися (результати навчання)	<p>ПРН1. Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання;</p> <p>ПРН2. Демонструвати розуміння закономірностей та особливостей розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань;</p> <p>ПРН3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел для вирішення професійних завдань в т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій;</p> <p>ПРН4. Здійснювати реферування наукових джерел, обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки;</p> <p>ПРН7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки;</p> <p>ПРН8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для поінформованої аудиторії, формулювати розгорнутий аналіз та тези досліджень;</p> <p>ПРН9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання;</p> <p>ПРН10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника;</p> <p>ПРН12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до запиту;</p> <p>ПРН13. Емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові особливості;</p>

	<p>ПРН14. Демонструвати навички командної роботи у процесі вирішення фахових завдань;</p> <p>ПРН15. Демонструвати відповідальне ставлення до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку;</p> <p>ПРН16. Знати та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога;</p> <p>ПРН17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям;</p>
<p>Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)</p>	<p>ІК 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов</p> <p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;</p> <p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;</p> <p>ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;</p> <p>ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;</p> <p>ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним;</p> <p>ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення;</p> <p>ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);</p> <p>ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії;</p> <p>ЗК9. Здатність працювати в команді;</p> <p>ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;</p> <p>ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;</p> <p>СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології;</p> <p>СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ;</p> <p>СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема в контексті організації заходів раннього втручання);</p> <p>СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел;</p> <p>СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації;</p> <p>СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики;</p> <p>СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p> <p>СК12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність.</p>
<p>Навчальна логістика</p>	<p><i>Зміст дисципліни:</i> Психологічні основи критичного мислення особистості. Теоретичні аспекти дослідження критичного мислення у</p>

	<p>психологічній науці. Поняття про критичне мислення М. Липмана, Д.Клустера, Р. Пауля, Д. Халперн. Прийоми критичного мислення. Майєвтика. Діалектика. Метод кошику ідей. Метод записника Хефеле. Мозковий штурм. Метод фокальних об'єктів. Метод синетики. Аргументація. Логічні судження. Основні формальнологічні закони та критичне мислення. Складові критичного мислення. Методи пошуку, оцінки та прийняття рішень. Аргументація. Інформація. Інформаційна маніпуляція. Види, прийоми інформаційної маніпуляції. Медіаграмотність як елемент критичного мислення. Інструменти перевірки інформації й розпізнавання фейків. Кіберзлочинність. Запитання як головний інструмент критичного мислення. Інтерпретація та її роль у критичному мисленні.</p> <p>Види занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.</p> <p>Методи навчання: інтерактивні лекції; семінар-дискусія, розповідь, бесіда; робота в парах/групах; мозковий штурм; тести; проєкти; дослідницько-творчі завдання; ігри (рольові, дидакційні, ділові); методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності (розв'язування ситуаційних завдань, інтерактивні методи навчання, створення ситуацій пізнавальної новизни та зацікавленості тощо).</p> <p>Форми навчання: очна, заочна</p>
Пререквізити	<p>Знання навчальних курсів «Загальна психологія», «Вступ до спеціальності», «Психологія особистісного життєпроекування», «Психологія професійного спілкування», «Практикум з загальної психології», «Основи психологічного консультування», «Психологія розвитку творчості та креативності»;</p>
Прореквізити	<p>Навчальний курс належить до циклу основних дисциплін і знання, отримані в процесі вивчення дисципліни, можуть бути використані при написанні фахової кваліфікаційної роботи</p>
Інформаційне забезпечення з репозитарію та фонду НТБ НАУ	<p>1. Герасимова, Е. , Вихованець, З. Критичне мислення як стратегічний ресурс професійної діяльності людини полікультурного соціуму. Культурологічний альманах, 2024 (4), С.178–185.</p> <p>2. Задніпрянець І. Технологія розвитку критичного мислення. [Електронний ресурс]: Режим доступу: http://chervonakalina.ucoz.com/load/tekhnologiji_navchannja/tekhnologija_rozvitku_kritichnogo_mislennja/tekhnologija_rozvitku_kritichnogo_mislennja_i_zadniprjanec/15-1-0-2020</p> <p>3. Конверський А.Є, Критичне мислення. Підручник для студентів вищих навчальних закладів усіх спеціальностей. – К. : Центр учбової літератури, 2020. – 370 с.</p> <p>4. Підбірка актуальних ресурсів з медіаграмотності [Електронний ресурс]: [портал Ресурсного центру ГУРТ, провідного національного центру суспільної інформації та експертизи]. – Режим доступу: https://gurt.org.ua/articles/42722/</p> <p>5. Помиткіна Л.В. Критичне мислення фахівців-авіаторів як фактор високої компетенції у прийнятті рішень щодо безпеки авіаційного транспорту/ Помиткіна Любов Вітадіївна // Матеріали XV міжнародної науково-технічної конференції "ABIA-2021" . - К.: НАУ, 2021 - С. 33.2-33.3</p> <p>6. file:///C:/Users/%D0%9D%D0%B0%D1%82%D0%B0%D1%88%D0%B0/Downloads/739-Article%20Text-1194-1-10-20230205.pdf</p>
Локація та матеріально-технічне забезпечення	<p>Аудиторний фонд кафедри педагогіки та психології професійної освіти 8 го навчального корпусу ФЛСК КАІ, комп'ютерні класи, мультимедійні проектори, онлайн платформа GoogleClassRoom.</p>

Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Диференційований залік, усне опитування, тестування
Кафедра	педагогіки та психології професійної освіти
Факультет	лінгвістики та соціальних комунікацій
Викладач	 <p>ЗАЄЦЬ НАТАЛІЯ ЮХИМІВНА Посада: доцент Вчений ступінь: доктор філософії (PhD) Тел.: 0973306030 E-mail: nataliia.zaiets@npp.nau.edu.ua Робоче місце: 8.706 Профайл викладача:</p> <p>https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=XIZeRQcAAAAJ</p>
Оригінальність навчальної дисципліни	Авторський курс
Лінк на дисципліну	

Розробник

Наталія ЗАЄЦЬ

Завідувач кафедри

Ельвіра ЛУЗІК